

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Tent. IV. Circa alias Religionis molestias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48377)

§. IV.

Tentatio IV. circa alias Religionis molestias.

XXII. **B**onifacius Religiosus putans se magna cum quiete in Religione victurum, omnia alia experitur; nam & orare assidue, & continuo laborare, aut in cella solitarius sedere, & lectioni spirituali, aliisque similibus functionibus incumbere cogitur, ex quibus tamen omnibus ingens potius sibi fastidium, tædiumque, quam voluptatem generari fatetur; nec tamen remedium sufficiens ad superandum hoc tædium, tentationemque reperit. *Quæritur, quomodo huic tentationi sit obviandum?*

Responsio.

XXIII. Inprimis ei ostendat, quòd, cum professionem semel in Religioso Ordine fecerit, perfectio, quæ est finis Religionis, ad quem omnes Religiosi tendere debent, facta sit centrum illius, atque adeò, quemadmodum nulla res creata quiescere unquam potest, nisi in centro suo (uti in Elementis maximè patet) ita nec ipse veram quietem unquam reperitur, nisi perfectionem studiosè sectetur, uti rectè Thomas Kemp. l. 1. c. 25. advertit dicens: *Religiosus fervidus omnia bene portat, & capit, quæ illi jubentur. Religiosus negligens & tepidus habet tribulationem super tribulationem, & ex omni parte patitur angustiam, quia interiori consolatione caret, & exteriorem querere prohibetur. Unde meritò hortatur: Esto vigilans & diligens in Dei servitio, & cogita frequen-*

Q3

quen-

quenter: ad quid venisti, & cur seculum reliquisti? Nonne ut Deo viveres, & spiritualis homo fieres: igitur ad profectum ferveas; si enim dederis te ad servitium, invenes magnam pacem, & senties levorem laborem propter DEI gratiam, & virtutis amorem.

XXIV. Secundò illi ostendat, quanta iucunditas insit statui Religioso, si quis ad eam capiendam legitimè se disponat. Ita ut Chrysostronus in Matt. dicere ausus sit, inter delectationes Mundi & Religionis tantum esse discrimen, quantum est inter deos gelos modulatè canentes, & porcos in suo cœno conditè grunnientes. S. Laurentius Justinianus vel dicere solitus sit, consultò à DEO esse factum, ut Religiosi statùs iucunditatem occultaret, quoniam si eam homines cognoscerent, futurum esset, ut mundus planè totus exhauriretur, dum omnes Religiosi fieri vellent. Unde meritò iterum exclamavit pius Author l. 3. c. 10. dicens: *O grata & iucunda DEI servitus, quâ homo veraciter liber & sanctus O sacer status Religiosi famulariùs, qui hominem angelis reddit equalem, DEO placabilem, deemonibus terribilem, & cunctis Fidelibus commendabilem! O amplectendam, & semper optandum servitium, quò summum promeretur bonum, & gaudium acquiritur sine fine mansurum!* Inquirat ergo, an non obstaculum fortè opponat, quò minùs talem iucunditatem experiatur: an non in ipso etiam locum habeat, quò citatus Author l. 1. c. 21. insinuat dicens: *Quòd desideramus (consolationes) non habemus, aut rarius sentimus, nos in culpa sentimus, quia compunctionem non querimus, nec vanas & externas omnino abjicimus.*

XXV. Tertio illi ostendat, quàm copiosam illi gratiam ad vocationem implendam offerre paratus sit DEUS, si ad eam accipiendam se disponere velit, ut merito S. Bernardus in l. de ded. Eccl. dixerit, videri sibi in Religiosorum animis idem per gratiam fieri, quod in Ecclesiis dedicandis fieri solet, ut pictæ cruces oleo sacro inungantur; hinc est, inquit, quòd multi abominantur, & fugiunt penitentiam, crucem quidem videntes, sed non videntes unctionem. Vos, qui experti estis, ecce scitis, quia verè crux nostra inuncta est, & per gratiam adjuvantis spiritus suavis & delectabilis est penitentia nostra, & ut ita dicam, amaritudo nostra dulcissima. Dicat ergo & ipse cum libello de lmit. l. I. c. 19. *Adjuva me Domine DEUS in bono proposito, & sancto servitio tuo, & da mihi nunc hodie perfectè incipere, quia nihil est, quod hactenus feci.*

XXVI. Quarto hortetur ipsum, ut meminerit, quid idem Author l. I. c. 25. prudenter notaverit dicens: *Vnum est, quod multos à profectu, & ferventi emendatione retrahit, horror difficultatis seu labor certaminis. Enimverò illi maximè præ ceteris in virtutibus proficiunt, qui ea, quæ sibi magis gravia & contraria sunt, virilius vincere nituntur; nam ibi homo plus proficit, & gratiam meretur ampliorem, ubi magis seipsum vincit, & in spiritu mortificat. Unde concludit tandem & hortatur in fine; Vigila super teipsum, excita teipsum, admone teipsum, & quidquid de aliis sit, non negligas teipsum. Tantum proficies, quantum tibi vim intuleris.*

XXVII. Quinto suggerat illi consilium ejusdem Authoris dicentis lib. I. cap. 18. *Intuere Sancto-*

rum Patrum vivida exempla, in quibus vera perfectio
 refulsit, & religio, & videbis, quàm modicum
 & penè nihil, quod nos agimus. O quàm strictam
 abdicatam vitam Sancti Patres in Eremito duxerunt
 quàm longas & graves tentationes pertulerunt! quàm
 frequenter ab inimico vexati sunt! quàm crebras
 fervidas orationes DEO obtulerunt! quàm rigidas
 continentias peregerunt! quàm magnum zelum & fervorem
 ad spiritualem profectum habuerunt! quàm fortiter
 bellum adversus edomationem vitiorum gesserunt! quàm
 puram & rectam intentionem ad DEVM tenuerunt.
 Per diem laborabant, & noctibus orationi diutius
 vacabant, quamquam laborando ab oratione mentali
 nimè cessarunt. Omne tempus utiliter expendebat
 omnis hora ad vacandum DEO brevis videbatur, &
 pro magna dulcedine contemplationis etiam oblivio
 tradebatur necessitas corporalis refectiois. Datis sunt
 in exemplum omnibus Religiosis, & plus provocare
 debent ad bene proficiendum, quàm tepidorum
 minus ad relaxandum. Utinam in te penitus non dormi-
 ret profectus virtutum, qui multa sapius exempla
 sancti devotorum.

XXVIII. Sextò denique ostendat illi, quàm non
 modò fastidiosa, sed potiùs summè jucunda sit solitu-
 tudo, si ei assuescat; uti rectè iterum pius Author
 c. 20. advertit dicens: Cella continuata dulcescit, &
 malè custodita tadium generat. Si in principio con-
 versionis tue bene eam incolueris, & custodieris, erit
 tibi postea dilecta amica, & gratissimum solatium. In
 silentio & quiete proficit anima devota, & discit abscon-
 dita scripturarum. Ibi invenit fluentia lacrymarum,
 quibus singulis noctibus se lavet, ut conditori suo tantò
 famè.

familiarior fiat, quanto longius ab omni seculari tumultu degit. Quid potes alibi videre, quod hic non vides? ecce cœlum & terra, & omnia elementa, nam ex istis omnia sunt facta. Si cuncta videres presentia, quid esset, nisi visio vana? Leva oculos tuos ad Deum in excelsis, & ora pro peccatis tuis, & negligentis: dimitte vana vanis, tu autem intende illis, quæ tibi præcepit Deus. Claude super te ostium tuum, & voca ad te *ESVM* dilectum tuum: mane cum eo in cella, quia non invenies alibi tantam pacem. Quæ omnia etiam SS. Patres copiosè confirmant, inter quos S. Hieronymus, oppidum, inquit, mihi carcer est, & solitudo Paradisus. D. Bernardus verò, cœli & celle, inquit, habitatio cognata, cœlum & cella cognitionem habent nominis, sic & pietatis. Cœlum dicitur à celando, & quod celatur in cœlis, hoc & in cellis; quod quaritur in cœlis, hoc & in cellis, nempe vacare Deo, frui Deo. Angeli Dei cellas habent pro cœlis, & aquè delectantur in cellis atque in cœlis, à cella in cœlum ascenditur. Cella terra sancta est, & locus sanctus, ibi anima Deo jungitur, in templo & in cella divina tractantur, sed sapius in cella; ut aded verè dixerit non nemo: Nunquam minùs solus sum, quàm cum solus sum.

CAPUT II.

DE TENTATIONIBVS MONIALIUM.

XXIX. **C**Lara Monialis, Juvenis etiamnum & vegeta, multas quidem tentationes aliis Religiosis communes, sed eam præcipuè Monialibus propriam patitur, quòd intra claustrum monasterii

Q s

sterii